

Høringsnotat

Høring om endringer i forskrift om førstehåndsomsetning av villlevende marine ressurser

1. Innledning

I dette høringsnotatet foreslås det endringer i forskrift til fiskesalgslagsloven som innebærer at alle fiskesalgslag får omsetningsretten til makrellstørje. I tillegg orienterer vi om at forskriften også endres som følge av at Rogaland fiskesalgslag SA og Skagerakfisk SA har slått seg sammen og fra 1.1.2020 vil hete Fiskehav.

2. Gjeldende rett

Fiskesalgslagsloven § 4 tredje ledd åpner for at departementet i forskrift kan fastsette bestemmelser om ansvarsområdene til fiskesalgslagene, inkludert geografisk område og hvilke villlevende marine ressurser det enkelte fiskesalgslaget skal ha enerett til å omsette.

Slik bestemmelser er gitt i forskrift om førstehåndsomsetningen av villlevende marine ressurser.

I dag er det seks ulike fiskesalgslag: Norges Sildesalgslag, Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag, Vest-Norges Fiskesalgslag, Rogaland Fiskesalgslag og Skagerakfisk. Norges Sildesalgslag har ansvaret for førstehåndsomsetning av pelagisk fisk i hele landet, mens de øvrige salgslagene har ansvaret for de øvrige artene innenfor geografisk avgrensede områder.

Forskrift om førstehåndsomsetningen av villlevende marine ressurser regulerer ansvarsområdet til de ulike salgslagene i § 1, og lyder som følger:

"§ 1. Ansvarsområda til fiskesalgslaga

*Norges Sildesalgslag er ansvarleg for omsetninga i første hand av ansjos (*Engraulus encrasicolus*), augepål (*Trisopterus esmarkii*), brisling (*Sprattus sprattus*), hestmakrell (*Trachurus trachurus*), kolmule (*Micromesistius poutassou*), laksesild (*Maurolicus muelleri*), lodde (*Mallotus villosus*), lysprikkfiskar (*Myctophidae*), makrell (*Scomber scombrus*), polartorsk (*Boreogadus saida*), sardin (*Sardina pilchardus*), sild (*Clupea harengus*), straumsild (*Argentina sphyraena*), sølvtorsk (*Gadiculus argenteus*), tobis (*Ammodytes tobianus*) og annan sil (*Ammodytidae*), trompetfisk (*Macrorhamphosus scolopax*) og villsvinfisk (*Capros aper*).*

*Norges Råfisklag er ansvarleg for omsetninga i første hand av artar som ikkje er omfatta av første ledd, dersom dei vert bringa i land i Nord-Noreg eller Trøndelag, eller på Nordmøre, og av europeisk ål (*Anguilla anguilla*) som vert fanga i ferskvatn i dette området.*

*Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag er ansvarleg for omsetninga i første hand av artar som ikkje er omfatta av første ledd, dersom dei vert bringa i land på Sunnmøre eller i Romsdal, og av europeisk ål (*Anguilla anguilla*) som vert fanga i ferskvatn i dette området.*

*Vest-Norges Fiskesalgslag er ansvarleg for omsetninga i første hand av artar som ikkje er omfatta av første ledd, dersom dei vert bringa i land i Sogn og Fjordane eller Hordaland, og av europeisk ål (*Anguilla anguilla*) som vert fanga i ferskvatn i dette området.*

Rogaland Fiskesalgslag er ansvarleg for omsetninga i første hand av artar som ikkje er omfatta av første ledd, dersom dei vert bringa i land i Rogaland, og av europeisk ål (Anguilla anguilla) som vert fanga i ferskvatn i dette området.

Skagerakfisk er ansvarleg for omsetninga i første hand av artar som ikkje er omfatta av første ledd, dersom dei vert bringa i land på Sørlandet eller Austlandet, og av europeisk ål (Anguilla anguilla) som vert fanga i ferskvatn i dette området.

For artar som er omfatta av andre til femte ledd, og som vert omsett utan at fangsten er bringa i land i eit område som er nemnd i andre til femte ledd, er staden der det haustande fiskefartøyet er merkeregistrert, eller heimehøyrende dersom det ikkje er merkeregistrert, avgjerande for kva for eit salslag som er ansvarleg."

3. Omsetningsrett til makrellstørje

Dagens ansvarsfordeling mellom salgslagene er nærmere beskrevet i forarbeidene til fiskesalgslagsloven:

"Ansvarsfordelinga mellom salslaga heng saman med kva for fiskeslag som vert omsett og kva for geografisk ansvarsområde fangstan skal landast i. Norges Sildesalgslag har ansvaret for all førstehandsomsetning av sild, makrell, lodde og andre pelagiske fiskeslag, uavhengig av kvar fangstene vert landa".¹

Det følger altså av forarbeidene at gjeldende ansvarsfordeling i hovedsak er knyttet til (1) hvilket fiskeslag det er tale om, og (2) hvilket geografisk ansvarsområde fangsten skal landes i. Makrellstørje er en pelagisk art, og omsettes i hele landet. Basert på dette kunne det vært naturlig utfra kriteriene i forarbeidene å gi Sildelaget alene omsetningsretten til makrellstørje. Dette kan også være en løsning på sikt og departementet imøteser ev. synspunkter på det.

Når departementet nå likevel foreslår at alle fiskesalgslag får omsetningsretten til makrellstørje har det vært lagt vesentlig vekt på å sikre like vilkår for fiskesalgslagene. Makrellstørje er og vil forbli en pelagisk art og det er ingen tungtveiende grunner til å ikke gi Sildelaget den samme muligheten som i dag tilligger de andre lagene.

Fordi den foreslåtte reguleringen av omsetningsretten til makrellstørje vil fravike systemet i nåværende forskrift § 1, foreslår vi å regulere makrellstørje i en ny bestemmelse, § 1a. Se punkt 6 nedenfor for utkast til forskriftsendring.

4. Sammenslåing av fiskesalgslag

Rogaland Fiskesalgslag og Skagerak har besluttet sammenslåing, og skal fra 1.1.2020 gå under navnet "Fiskehav". Denne sammenslåingen krever endring av forskrift om førstehandsomsetningen av villlevende marine ressurser, som i § 1 regulerer ansvarsområdet til de ulike salgslagene. Det er § 1 femte og sjette ledd som må endres som følge av sammenslåingen: Femte ledd omformuleres og sjette ledd oppheves. Se punkt 6 nedenfor for utkast til forskriftsendring.

¹ Prop. 93 L (2012-2013) Lov om førstehandsomsetning av villtvande marine ressurser (fiskesalgslagslova), kapittel 3.1.1

Departementet gjør oppmerksom på at forskriftsendringen som følge av sammenslåingen *ikke* er gjenstand for høring. Vi benytter bare anledningen til å orientere om endringene i forskriften som følge av sammenslåingen.

Forskriftsendringene som følge av sammenslåingen er et resultat av private disposisjoner mellom salgslagene. Dette er utenfor departementets kontroll, og en høring vil ikke kunne påvirke noe som allerede har skjedd. Høring anses derfor som "åpenbart unødvendig" jfr. forvaltningsloven § 37 fjerde ledd bokstav c.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om å gi Norges Sildesalgslag omsetningsrett for makrellstørje på lik linje med de øvrige salgslagene, vil innebære at fartøyene som deltar i fisket etter makrellstørje får økt fleksibilitet, gjennom at den foreslåtte endringen åpner for omsetning gjennom ytterligere et salgslag. Salgslagene som så langt har hatt omsetning av makrellstørje, men som nå ikke lenger vil ha eneretten på omsetning av slik fangst, vil kunne få noe reduserte inntekter knyttet til omsetningsavgift fra slik fangst. Ut over dette kan ikke departementet se at forslaget innebærer økonomiske eller administrative konsekvenser.

Departementet kan ikke se at det vil være noen økonomiske eller administrative konsekvenser som følge av at Rogaland fiskesalgslag og Skagerakfisk slår seg sammen og danner Fiskehav, foruten de kostnadene partene selv bærer som følge av fusjonen.

6. Forslag til forskriftsendring

I forskrift om førstehåndsomsetning av villlevande marine ressursar gjøres følgende endringer:

Ny § 1 femte ledd skal lyde:

"Fiskehav er ansvarleg for omsetninga i første hand av artar som ikke er omfatta av første ledd, dersom dei vert landa i Rogaland, på Sørlandet eller Austlandet, og av europeisk ål (Anguilla anguilla) som vert fanga i ferskvatn i dette området."

Forskriften § 1 sjetteste ledd oppheves.

Ny § 1a skal lyde:

"Alle salslag er ansvarleg for omsetninga i første hand av arten makrellstørje (Thunnus thynnus)."

7. Høringsfrist

Fordi det allerede har vært en innspillsrunde hvor spesielt berørte aktører har fått uttale seg, settes høringsfristen til 15. november 2019.